

Literární druhy, formy a žánry

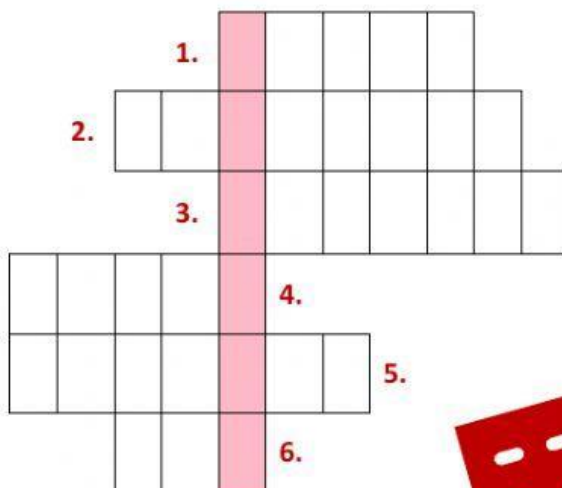
1. Spoj literární druhy s jejich definicí:

epika	vyjadřuje pocity, emoce, dojmy, snaží se zachytit skutečnost v jedinečném okamžiku, nemá děj
lyrika	založen na ději, předpokládá se uvedení na divadelní scéně, odvíjí se pomocí monologů a dialogů
drama	založen na ději, příběh je vyprávěn s postavami, popisováno je také prostředí

2. Spoj literární formy s jejich definicí:

poezie	stavebními jednotkami jsou verš, sloka text psaný ve verších, může se rýmovat
próza	stavebními jednotkami jsou slovo, věta, odstavec, kapitola, díl běžně psaný / přirozený text

3. Křížovka na literární žánry

1. Veršovaný nebo prozaický příběh, kde **zvířata, rostliny či věci jednají jako lidé**, většinou obsahuje ponaučení.

2. Forma dramatu s vážným obsahem. **Často končí smrtí / záhubou hrdiny.**

3. Pojednává **o životě svätce / mučedníka**, vrcholnou fází je umučení nebo nanebevstoupení.

4. Dramatické divadelní představení spojené s hudbou tak, že **herci text zcela či z velké části zpívají.**

5. Literární nebo dramatický útvar, který **vždy skončí šťastně.** Opakem je tragédie.

6. Lyrická báseň či hudební skladba **oslavující předmět, osobu či vlast.**

Tajenka z předchozí křížovky zní: _____.

Zvláštností je, že ji radíme napůl k _____ a napůl k _____, protože má
i je _____. Často je _____ a obsahuje nějaké _____, aby to
postavy v ní již neopakovaly a věděly, že to, co dělaly _____ dobré.

4. Z nabídky vyber, o který literární žánr dle ukázky jde:

Ležel zajíc na pasece a najednou k němu přišla želva.

„Vsadím se s tebou, že budu u lesa dřív než ty,“ povídá želva zajíci.

„Ty se mnou chceš závodit?“ divil se zajíc. „Vždyť jsi pomalá jako šnek a mě ani nejrychlejší pes nedožene. Ale jak chceš, budeme závodit.“

Tak začal závod. Želva spěchala, jak nejlépe dovedla, ale marná snaha, posunovala se kupředu jen pomalu. Dívala se však stále jen na les před sebou, neohlížela se a stále se zvolna ale odhodlaně blížila cíli. Zajíc zatím stále ležel na zádech a říkal si: „Času dost, na jejich sto kroků mi stačí dva skoky a stejně budu u lesa první.“

Za nějakou chvíli se líně otočil a podíval se k lesu. Želva najednou byla kousek od cíle.

Překvapený zajíc rychle vyskočil a dal se do běhu, ale želvu již nedohonil. Když přiběhl k cíli, želva už na něj čekala.

Na topole nad jezerem

Seděl vodník podvečerem:

„Sviť, měsíčku, sviť,

ať mi šije nit’.

Šiju, šiju si botičky

do sucha i do vodičky:

sviť, měsíčku, sviť,

ať mi šije nit’.

„A kdopak je ten úžasný muž?“ bylo zvědavé poselstvo.

„Jmenuje se Krok a vládne mocnému rodu nedaleko vesnice Zbečno. Není to daleko od vaší země, od Řípu.“

Nu, co mělo poselstvo dělat? Poslechli radu zkušeného Lecha. Odebrali se do Zbečna a sdělili Krokovi radostnou zprávu, že si jej vybrali za svého vladaře.

Krokovi nezbývalo než se ujmout vladařského stolce po praotci Čechovi. Vládl moudře a spravedlivě, vládl dlouhá léta. Dovedl také svůj rod na nové místo, k Vltavě, kde na skále kázal stavět hrad. Ten pak nazvali Vyšehrad, podle toho, že stál na vysoké skále.
